

men naar man, som jeg, mener, at jeg, hvor meget jeg end holder af Sognene, dog holder mere af den private Ejendomsret, synes jeg derfor, at det er bedre at begynde allerede Aar 1900 at gøre gammel Uret god igen end at vente til 1903. Men hvad Overrumpling angaar, synes jeg ikke, at der er Anledning til at tale om noget saadant, da dette Lovforslag dog har været flere Aar paa Rigsdagens Dagsorden, og det er en ren Tilfældighed, at det ikke er blevet vedtaget for længe siden. Men naar man nu spørger, om man skal vente til 1903 eller kun, indtil den er vedtagen, skal jeg ikke nægte, at jeg gerne saa, man begyndte straks, ogsaa fordi jeg deri ser en vis Sikkerhed for, at man ikke i 1903 fik Sagen igen i Folketinget, hvilket absolut vilde være beklægt, hvis man vedtog Loven, men saa fortrød det inden 1903 og derfor fik Sagen for igen. Dette vilde ikke ske, hvis Loven traadte i Kraft, saa snart den var vedtagen i begge Ting. Med disse Ord skal jeg slutte og tiltræde Udvalgets Forslag, medens jeg stiller mig ret neutralt over for det af det ærede Medlem for Fredensborg stillede Forslag. Det er jo en Smagsag, og hvis Loven, som det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) sagde, overhovedet ikke bliver til noget, gør det ikke saa meget, om man skal begynde 1900 eller 1903.

Berntsen: Den højtærede Indenrigsminister gjorde et Forsøg paa at dele Tingets Medlemmer i to Lejre, alt eftersom de vilde være for eller imod det foreliggende Lovforslag. Den ene Lejr var den, der vilde se paa Kommunernes Ret og holde paa Kommunernes Ret og holde paa Kommunernes Interesser; den anden Lejr var dem, som vilde yde Retfærdighed. Jeg vilde gerne høre til begge Lejre. Jeg holder meget af Kommunerne, og jeg holder ogsaa meget af at yde Retfærdighed. Men hvad er det, man vil gøre ved denne Lov? Man vil tage en Ret fra Kommunerne og give den til de private, som ikke have denne Ret og ikke have haft den i umindelige Tider. Jeg synes, at hvad man her staar i Begreb med at gøre, er at øve Uret mod Kommunerne, og da jeg gerne vil støtte Kommunerne og øve Retfærdighed imod dem, vil jeg slutte mig til dem, som ere Modstandere af det foreliggende Lovforslag. Det kan ikke nægtes, at dette Lovforslag hører til den Række af Lovforslag, der forøger Byrderne for Kommunerne, som desværre have Byr-

der nok i Forvejen. Jeg er overbevist om, at dette Lovforslags Vedtagelse vil medføre en forøget Udgift af mindst 1 Kr. pr. Tønde Hartkorn. Jeg kender mangfoldige Kommuner i Fyn, der ved dette Lovforslags Vedtagelse ville faa en forøget Skattebyrde, og Amtskommunernes Udgifter forøges herved med 1 Kr. pr. Td. Hartkorn. Da vi nu desværre tilmed befinde os i en Lovgivningsperiode, hvor det ikke ser ud til, at vi faa noget ud af de Love, som vilde lette Kommunerne for deres Byrder eller fordele dem retfærdigere end hidtil, synes jeg, der er saare liden Anledning for os til at vedtage et Lovforslag, der, saaledes som her foreslaaet, forøger Befolkningens kommunale Byrder. Da jeg holder af Kommunerne og ikke vil betage Sogne- eller Amtskommunerne den Ret, de nu have, slutter jeg mig til dem, der ere Modstandere af Lovforslaget, og agter at stemme derimod.

Bertelsen-Skalborg: Jeg forstaar ikke den Tale, der er ført her i Dag, om, at det er besynderligt, at dette Lovforslag er fremkommet efter Opfordring fra Medlemmer her i Tinget. Selv om det er en gammel Ret, at vedkommende ikke skal have Erstatning for Grus, maa man nemlig huske paa, at Tiden gaar fremad, og at den Ret, som Kommunerne have haft fra gammel Tid, er af den Beskaffenhed, at man gør Uret mod den enkelte Mand, som ejer en Grusgrav, ved at tage Grus af den uden Erstatning derfor. Der blev fremført af den ærede sidste Taler (Berntsen), at han var sikker paa, at enkelte Kommuner vilde komme til at yde 1 Kr. mere pr. Tønde Hartkorn, hvis dette Lovforslag bliver vedtaget. Hvis det forholder sig saa, maa der være en eller anden Mand i Kommunen, som har lidt et tilsvarende Tab ved ifølge den bestaaende Lov at afgive Grus til Kommunen uden Vederlag. Dette kalder jeg at gøre Uret mod den enkelte, og det, man først og fremmest skal vogte sig for, er at gøre Uret mod den enkelte Mand, det være sig fra Samfundets, Statens eller Kommunens Side. Man maa nemlig erindre, at Lovforslaget rækker videre; det angaar ikke alene Kommuner, men ogsaa Jærnbanner. Det er virkelig haardt for en Mand, naar man ser paa disse Forhold, at han uden synderligt Vederlag skal afgive sit Materiale til Vedligeholdelse af Amts- og Sognekommunens Veje og til Jærnbanner. Det er ikke retfærdigt, og jeg mener dog, at vi staa her for at øve Retfærdighed. Jeg havde tænkt